

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΕΤΕΤΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 16 Δεκεμβρίου 2023

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1

Να εξηγήσετε:

- α. γιατί ήταν θετική η συμβολή της υπερπόντιας μετανάστευσης στην ελληνική οικονομία πριν από τους Βαλκανικούς πολέμους.
- β. πώς ο Κριμαϊκός πόλεμος επέδρασε στην παρακμή των ξενικών κομμάτων.
- γ. γιατί στην Ελλάδα κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα δεν προέκυψαν ταξικά κόμματα.

Μονάδες 15

Θέμα Α2

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση:

1. Στον μεσοπόλεμο η βρετανική εταιρεία ΠΑΟΥΕΡ ανέλαβε:
 - α. την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στην Αθήνα.
 - β. την εγκατάσταση τηλεφωνικού δικτύου στην Αθήνα.
 - γ. τη διευθέτηση των χειμάρρων.
 - δ. την κατασκευή του φράγματος στον Μαραθώνα.
2. Μετά την ψήφιση του «Προσωρινού Πολιτεύματος» της Επιδάουρου το 1822 κατόρθωσε να γίνει ρυθμιστής της κατάστασης:
 - α. ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.
 - β. ο Αλέξανδρος Υψηλάντης.
 - γ. ο Δημήτριος Υψηλάντης.
 - δ. ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.
3. Στο πρώτο σύνταγμα του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους:
 - α. κατοχυρώθηκε, με ελάχιστους περιορισμούς, το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες.

- β. κατοχυρώθηκε η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.
- γ. κατοχυρώθηκε η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας.
- δ. κατοχυρώθηκε το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι.

4. Κοινωνική ομάδα που δεν συμμετείχε στην επανάσταση του 1862 με αίτημα την απομάκρυνση του βασιλιά Όθωνα ήταν:

- α. οι αξιωματικοί.
- β. τα άτομα ανώτερων κοινωνικών στρωμάτων.
- γ. οι εκπρόσωποι της Εκκλησίας.
- δ. οι άνεργοι απόφοιτοι πανεπιστημίου.

5. Ο πολιτικός ο οποίος θεωρούσε το κράτος ως μοχλό έκφρασης και ανάπτυξης του ελληνισμού ήταν:

- α. ο Χαρίλαος Τρικούπης.
- β. ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης.
- γ. ο Ελευθέριος Βενιζέλος.
- δ. ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου.

Μονάδες 10

Θέμα Β1

- α. Ποιες ήταν οι απόψεις των πρώτων ελληνικών κομμάτων (αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό) για την οικονομική πολιτική της Ελλάδας; (μονάδες 5)
- β. Να παρουσιάσετε τις εκλογικές αναμετρήσεις μετά την παραίτηση της κυβέρνησης Δραγούμη (6 Οκτωβρίου 1910) έως και τον Μάρτιο του 1912. (μονάδες 10)

Μονάδες 15

Θέμα Β2

Να αναφέρετε τους λόγους ανάδειξης της «νέας γενιάς» στην περίοδο της συνταγματικής μοναρχίας.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θέμα Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται να περιγράψετε την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου (1919-1939).

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α'

Οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο

[...] η διαδικασία της κοινωνικής μεταβολής που ξεκίνησε από τα μέσα του 18ου αιώνα και κράτησε ολόκληρο το 19ο, εντείνεται μετά το 1910 και επιταχύνεται μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο. Πράγματι, η αναλογία ανάμεσα στον αγροτικό και στον αστικό πληθυσμό γίνεται όλο και περισσότερο ισόρροπη. Ο αστικός πληθυσμός, από 36,3% στα 1926, φτάνει σε 42% στα 1951. Η αστική τάξη ξεπερνά αρχικά την κρίση του εμπορίου και της ναυτιλίας που ήταν αποτέλεσμα του Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου. Δεν παύει να δυναμώνει και να διευρύνει τις βάσεις της παράλληλα με την ανάπτυξη της βιομηχανίας, που η παραγωγή της έχει διπλασιαστεί σε σχέση με το 1939. Η αγροτική μεταρρύθμιση, που αποφασίστηκε το 1917 και άρχισε να πραγματοποιείται μετά το τέλος του πρώτου παγκοσμίου πολέμου, μεταβάλλει ουσιαστικά τον αγροτικό κόσμο εξαφανίζοντας τα τελευταία υπολείμματα ενός ανατολικού φεουδαρχισμού ή μισοφεουδαρχισμού. Προκαλεί επίσης τη γένεση μιας αγροτιάς που αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από μικρούς ή μεσαίους ιδιοκτήτες. Η μικρή καλλιέργεια ενός ως είκοσι εκταρίων¹ αποτελεί, το 1951, το 93,5% του συνόλου των καλλιεργειών. Τέλος, σε κείνη την περίοδο, παράλληλα με την πρόοδο της βιομηχανίας αναπτύσσεται μια εργατική τάξη που οργανώνεται στο πλαίσιο ενός σύγχρονου συνδικαλισμού και που αρχίζει να παίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική ζωή της Ελλάδας.

N. Γ. Σβορώνος, Ανάλεκτα της Νεοελληνικής Ιστορίας, σ. 298-299

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β'

Χαρακτηριστικά της οικονομικής ζωής ως το 1938

Δεν λείπουν τα μέτρα για την αύξηση της εθνικής παραγωγής: μεγάλα έργα, οδικές κατασκευές, επισκευή λιμανιών, στεγαστικά έργα για τους πρόσφυγες, αποξηραντικά έργα στη Μακεδονία που προσθέτουν πάνω από 50.000 εκτάρια καλλιεργήσιμων γαιών και προστατεύουν απ' τις πλημμύρες 150.000 εκτάσεις καθώς και οικονομικά μέτρα, όπως η σταθεροποίηση του νομίσματος κι η δημιουργία της Τράπεζας της Ελλάδας (1927), η εφαρμογή της νέας διατίμησης για την προστασία της εθνικής βιομηχανίας (1926), συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Οι καλλιεργούμενες επιφάνειες αυξάνουν αισθητά, το εμπόριο δεκαπλασιάζεται σχεδόν, περνώντας για την περίοδο 1921-1930 σε 1.375,81 δρχ. (σταθερό νόμισμα) κατά κάτοικο ως προς

¹ εκτάριο: μονάδα μέτρησης επιφάνειας που ισοδυναμεί με 10 στρέμματα

τις εισαγωγές και σε 696,81, δρχ. ως προς τις εξαγωγές· σε σχέση όμως με την περίοδο 1911-1920 ελαττώνεται, αν υπολογιστεί σε χρυσές δραχμές. Η χωρητικότητα της ναυτιλίας ανέρχεται σε 1.315.473 το 1928, σε 1.929.191 το 1938. Η βιομηχανία σημειώνει γρήγορη επέκταση [...]

N. Γ. Σβορώνος, *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*, σ.129-131

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Γ'

Η μαζική εγκατάσταση των προσφύγων λειτούργησε σαν μια ακαταμάχητη δημογραφική πίεση. Η εργατική δύναμη προσφέρθηκε σε αφθονία και φθηνά. Γι' αυτό η ανεργία και η υποαπασχόληση στα χρόνια αυτά δεν ήταν παρά απλούστατα οι «σκοτεινές» προϋποθέσεις για την ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκε. Σαν συνέπεια της διεθνούς υφέσεως μετά το 1921, δεν ήταν μόνο ότι σταμάτησε η μετανάστευση των εργαζομένων, αλλά ότι σταμάτησαν και τα μεταναστευτικά εμβάσματα, λόγω των απαγορεύσεων στην είσοδο των μεταναστών που έθεσαν οι Η.Π.Α από το 1921.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, ΙΕ'

Θέμα Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφερθείτε στη στάση των τριών ξενικών κομμάτων απέναντι στην ύπαρξη συντάγματος μέχρι και την ψήφισή του το 1844.

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α'

Ελληνικά «Κόμματα» –Ιδεολογική Τοποθέτηση

Το «ρωσικό» κόμμα [...] μέσα στην ενδεκάχρονη αυτή περίοδο (1833-1843) διένυσε όλο το φάσμα από την υποστήριξη της απολυταρχίας ως την υποστήριξη της πιο φιλελεύθερης μορφής συνταγματισμού, δεδομένου ότι η θέση του σε κάθε συγκεκριμένη στιγμή εξαρτιόταν από το βαθμό της εύνοιας που του έδειχνε ο βασιλιάς.

Κατά τα πρώτα χρόνια της απολυταρχίας το «γαλλικό» και το «αγγλικό» κόμμα δεν είχαν πολλούς λόγους διαφωνίας σε θέματα αρχών. Θεωρητικά, και τα δύο υιοθετούσαν την άμεση εγκαθίδρυση συνταγματικού καθεστώτος, μολονότι στην πράξη οι ηγέτες τους ευνοούσαν την προσωρινή αναβολή του.

John. A. Petropoulos, *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο (1833-1843)*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1997, σ. 631-633.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β'

Την 8η Νοεμβρίου 1843 συνήλθεν η «της Γ' Σεπτεμβρίου εν Αθήναις Εθνική Συνέλευσιν». Ο Όθων, κηρύσσων την έναρξιν των εργασιών αυτής, διεδήλωσε την αντίληψιν ότι το καταρτισθησόμενον Σύνταγμα έπρεπε να είναι προϊόν συμφωνίας μεταξύ αυτού και των αντιπροσώπων του λαού. [...]

Η Συνέλευσις, απαντώνσα εις τον λόγον του θρόνου, απεδέχθη την αντίληψιν περί του Συντάγματος ως συνθήκης «μεταξύ Έθνους και βασιλέως, μελλούσης να καθιερώση αμετασάλευτως των Ελλήνων τα δικαιώματα και του Θρόνου τα προνόμια», υπέμνησε [...] ότι «η ενέργεια των από της καθιδρύσεως της βασιλείας ελευθέρων διατάξεων... εκινδύνευε να χαλαρωθή ένεκα λυπηρών περιστάσεων» και ότι «μόνον το συνταγματικόν πολίτευμα θέλει δώσει ζώην και μονιμότητα εις αυτάς». Πρακτικά, σ. 73).

Αλέξανδρος Σβώλος, *Τα Ελληνικά Συντάγματα*, σ. 76-77

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Γ'

Στην ηγεσία της κίνησης που αποσκοπούσε κατά βάση, στην αποπομπή των Βαυαρών από τα κυβερνητικά «πόστα» και στην ψήφιση Συντάγματος, αντιπροσωπεύονταν και τα τρία «ξενικά κόμματα». [...] Η κάθε παράταξη, ωστόσο, ακολουθούσε πολιτική συνεπή προς τις απώτερες βλέψεις της που στη συγκεκριμένη φάση, συνοψίζονταν στην εγκαθίδρυση ορθόδοξης μοναρχίας για το «ρωσικό» και συνταγματικής για το «γαλλικό» και το «αγγλικό» κόμμα. Την νύχτα της 3ης Σεπτεμβρίου (1843) το Συμβούλιο της Επικρατείας ενέκρινε ομόφωνα «εθνική πράξη» στην οποία περιλαμβάνονταν και ο όρκος που καλούνταν ο στρατός να ενστερνιστεί: Ορκίζομαι πίστιν εις την Πατρίδα και τον Συνταγματικόν Θρόνον και απαρασάλευτον αφοσίωσιν εις τους κατά τα σήμερον εγκριθησόμενα μέτρα διά της Εθνικής Συνελεύσεως καθιερωθησομένους Συνταγματικούς θεσμούς».

Πάυλος Πετρίδης, *Πολιτικοί και συνταγματικοί θεσμοί στην νεότερη Ελλάδα (1821-1843)*, University Studio Press, σ. 10-12

Καλή επιτυχία!!!